

baade velstillede Folk og mindre velstillede Folk, der er Folk, der have været ansatte paa Flakkebjerg tidligere, men som før flere Aar siden have ophørt med at være ansatte, og af alle disse Forklaringer, som jeg tror, at man maa sætte langt højere end Forklaringer af Folk, som ikke ville være deres Navne bekendte, fremgaar dette, at det er den almindelige Opfattelse, at Drengene have det godt paa Flakkebjerg, og at Drengene, naar de komme i Berøring med Folk udenfor Flakkebjerg, enten under den Form, at de komme i Tjeneste eller paa anden Maade, altid have omtalt Mortensen med Sympati og som en Mand, de holdt af. Det ærede Medlem mente, at naar Drengene, der havde været til Forklaring i Forhørene, havde omtalt Mortensen saa vel, laa det naturligvis deri, at Mortensen havde givet gode Adresser paa de Drengene, der skulde afhøres. Derom skal jeg sige, at for det første er Forholdet det, at alle de Drengene, der vare paa Flakkebjerg, da de fremdragne Forhold fandt Sted, ere blevne afhørte, og dernæst har Fuldmægtig Schrøder gennem Anstaltens Protokoller faaet Navne paa Drengene, og endelig har han fra socialdemokratiske Redaktører og andre Mænd rundt omkring i Landet faaet Opgivelser paa Drengene, der tidligere havde været paa Flakkebjerg, og som ønskedes afhørte, fordi de formentlig kunde afgive Forklaring, og alle de Drengene, hvis Navne Schrøder paa den Maade har faaet opgivne, ere blevne afhørte. Man kan altsaa heller ikke sige, at selv om Schrøder havde haft den bedste Villie af Verden til at afhøre de Drengene, han blev henvist til at afhøre, saa kunde det dog være, at der ikke kom noget ud deraf, fordi de Drengene, der kunde give de rigtige Forklaringer, bleve holdte udenfor. Noget saadant har der slet ikke været Tale om eller kunde der slet ikke være Tale om. Der findes i Sagens Akter den ene Skrivelse efter den anden fra socialdemokratiske Medlemmer af dette Ting og andre Socialdemokrater, som jo sikkert ikke i denne Sag, der er slaaget op til noget saa stort i socialdemokratiske Blade, have villet dække over Mortensen. Det kunne vi vist være enige om, at der ikke er nogen Grund til at tro.

Jeg kommer nu til den Dreng, som har givet det ærede Medlem Anledning til at rejse Sagen, idet jeg ikke vil berøre den anden Dreng, som han omtalte, og som skulde være død nogle Dage efter, at han kom bort fra Flakkebjerg. Thi det

Tilfælde, som det ærede Medlem der maa sigte til, er passeret, efter hvad der er meddelt mig, i 1892, altsaa ikke blot for 14 Aar siden, men to Aar, før Mortensen overhovedet fik noget med Flakkebjerg at gøre, saa det kunde Mortensen da ikke gøre noget for. Men jeg skal tale om Drengen Valdemar Jepsen. Jeg skal slet ikke opholde mig ved, at den Forklaring, som Valdemar Jepsen under Afhøringen har afgivet, er bleven modsagt fra andre Sider, og at der er andre Forklaringer, som paa flere Punkter tale stærkt mod Rigtigheden af hans Forklaring. Det skal jeg ved denne Lejlighed slet ikke opholde mig ved, jeg skal lægge hans egen Forklaring ved Afhøringen til Grund. Han har da forklaret, at da han havde været paa Flakkebjerg i en Maanedstid, var der en Dag paa en Skovtur blevet stjaalet noget Akvavit, og en af Drengene havde stjaalet det. Saa den næste Dag fik Drengene Ordre til, at naar der blev ringet til Samling efter Middag, skulde de møde udenfor Huset, inden de gik til Arbejde. De talte indbyrdes om, hvad det kunde betyde, og mente, at det var, fordi den Dreng, der havde stjaalet Akvavitten, skulde udfindes og straffes, og de bleve enige om, at det vilde de ikke finde sig i, men naar en Dreng var bleven udpeget, vilde de i Forening falde over Mortensen og Læreren og befri Drengen. Der skete imidlertid slet ingen Ting den Dag; men jeg nævner dette som en Oplysning om, hvilken Aand der er blandt Drengene paa Flakkebjerg, hvad det er for Drengene, og hvor nødvendigt det kan være i enkelte Tilfælde, at der anvendes skrappe Midler overfor disse Drengene. Der skete imidlertid intet i denne Anledning; senere hen, da de spiste Middagen, forholdt Drengene sig stille, men der var, som ogsaa det ærede Medlem nævnte i sit Foredrag, en Dreng, som bankede i Gulvet med sin Træsko, og Læreren sagde til ham, at han skulde holde op; han blev alligevel ved, og saa tog Læreren en Dreng, som han mente var den rigtige, og gav ham en paa Øret. Nu mente de andre Drengene, deriblandt Valdemar Jepsen, at det ikke var den rigtige Dreng, og i den Aledning holdt de, da de skulde til Badning, et Møde, hvor de bleve enige om, at det, som var sket, skulde paatales, og saa blev der trukket Lod om, hvem der skulde paatale det. Loddet faldt paa Valdemar Jepsen, og henad Aften gik han hen til Læreren og — som han siger — forlangte en Forklaring af ham. Læreren afviste ham, men da han var kommen i